

*Конференція
«Практичне застосування норм
Кодексу України з процедур банкрутства:
аналіз ефективності нових процедур»
31 січня 2020, м. Харків*

*Секретар судової палати для розгляду
справ про банкрутство КГС ВС
В. Я. Погребняк*

Проблемні питання застосування Кодексу України з процедур банкрутства

Визначення юрисдикції.

Практичне застосування частини третьої статті 7 КзПБ.

Оскарження судових рішень у справі про банкрутство.

Ставки судового збору за подання заяв, позовних заяв у справі про банкрутство.

«Спір про право» у розумінні частини шостої статті 39 КзПБ.

1. Щодо визначення юрисдикції

Частиною четвертою статті 10 Закону України № 2343-XII «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі – Закон про банкрутство) визначено, що суд, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство, вирішує усі майнові спори з вимогами до боржника, у тому числі спори про визнання недійсними будь-яких правочинів (договорів), укладених боржником; стягнення заробітної плати; поновлення на роботі посадових та службових осіб боржника, за винятком спорів, пов'язаних із визначенням та сплатою (стягненням) грошових зобов'язань (податкового боргу), визначених відповідно до Податкового кодексу України, а також справ у спорах про визнання недійсними правочинів (договорів), якщо з відповідним позовом звертається на виконання своїх повноважень контролюючий орган, визначений Податковим кодексом України.

Указана норма кореспондується з положеннями пункту 8 частини першої статті 20 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України), яким визначено, що господарські суди розглядають справи про банкрутство та справи у спорах з майновими вимогами до боржника, стосовно якого відкрито провадження у справі про банкрутство, у тому числі справи у спорах про визнання недійсними будь-яких правочинів (договорів), укладених боржником; стягнення заробітної плати; поновлення на роботі посадових та службових осіб боржника, за винятком спорів про визначення та сплату (стягнення) грошових зобов'язань (податкового боргу), визначених відповідно до Податкового кодексу України, а також спорів про визнання недійсними правочинів за позовом контролюючого органу на виконання його повноважень, визначених Податковим кодексом України.

Справи у відповідних спорах відносяться до виключної підсудності того господарського суду, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство. Такі майнові спори розглядаються та вирішуються господарським судом за правилами

позовного провадження, передбаченими ГПК України, з урахуванням особливостей, встановлених Законом про банкрутство, у межах провадження у справі про банкрутство без порушення нових справ.

Визначення юрисдикційності усіх майнових спорів господарському суду, який порушив справу про банкрутство, має на меті як усунення правової невизначеності, так і захист прав кредитора, який може, за умови своєчасного звернення, реалізувати свої права і отримати задоволення своїх вимог.

Такий висновок сформований Великою Палатою Верховного Суду, зокрема у постановках від 15.05.2019 у справі № 289/2217/17 (провадження № 14-178цс19); від 12.06.2019 у справі № 289/233/18 (провадження № 14-171цс19); від 19.06.2019 у справі № 289/718/18 (провадження № 14-126цс19); від 19.06.2019 у справі № 289/2210/17 (провадження № 14-129цс19); від 03.07.2019 у справі № 289/2204/17 (провадження № 14-246цс19).

Водночас, у своїх постановках Велика Палата Верховного Суду неодноразово зауважувала на тому, що вимоги до боржника повинні мати майновий характер, тобто вартісну оцінку. Такий спір має стосуватися питання щодо формування активу боржника, який в подальшому може бути направлений на погашення вимог кредиторів боржника. Спір не майнового характеру є таким, що не пов'язаний із здійсненням провадження у справі про банкрутство, тому з огляду на суб'єктний склад сторін спору має вирішуватися за правилами цивільного чи господарського судочинства.

Окрему увагу Велика Палата Верховного Суду звертала на те, що вирішуючи питання про визначення юрисдикції (предметної підсудності) справи у спорах фізичної особи з майновими вимогами до боржника, суди повинні враховувати положення пункту 1-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону про банкрутство, вимоги статті 19 ЦПК України, статті 20 ГПК України та брати до уваги дату порушення господарським судом провадження у справі про банкрутство боржника.

Справи про банкрутство боржника, порушені господарськими судами до 19 січня 2013 року, не впливають на визначення юрисдикції цих спорів і їх слід розглядати в порядку цивільного судочинства (постанови від 15.05.2019 у справі № 587/1428/18; від 14.02.2018 у справі № 456/20/16-ц, від 31.10.2018 у справі № 541/459/17, від 13.03.2019 у справі № 740/5146/17).

У постанові від 07.08.2019 у справі № 200/416/17-ц Велика Палата Верховного Суду зазначила, що якщо спір з майновими вимогами до боржника, щодо якого до 19 січня 2013 року порушене провадження про банкрутство, ініційований за правилами цивільного судочинства до вказаної дати, господарський суд не має юрисдикції щодо розгляду такого спору. Якщо ж цей спір ініційований за правилами цивільного судочинства 19 січня 2013 року чи пізніше, господарський суд не має юрисдикції щодо його розгляду лише тоді, якщо станом на 19 січня 2013 року цей суд вже прийняв постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.

Аналогічні висновки Велика Палата Верховного Суду сформулювала у постанові від 29.05.2019 року у справі № 1609/6645/12.

Якщо позов поданий після 19 січня 2013 року, до спірних правовідносин застосовуються приписи частини четвертої статті 10 Закону про банкрутство у редакції Закону України № 4212-VI (зі змінами, внесеними Законами України № 5405-VI і № 5518-VI) та пункту 7 частини першої статті 12 ГПК України у редакції того ж Закону, що набрали чинності 19 січня 2013 року.

Слід зазначити, що раніше, ще у 2013 році, вирішуючи питання у порядку якого виду судочинства мають розглядатися спори працівників про стягнення заробітної плати, якщо відносно роботодавця порушено справу про банкрутство, судова палата у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ у своєму листі від 07.05.2013 № 709/0/4-13 «Про визначення юрисдикції спору про стягнення заробітної плати у випадку банкрутства боржника» вказала на таке.

Вирішуючи питання про визначення юрисдикції (предметної підсудності) справи за позовом про стягнення заробітної плати з роботодавця, судам слід враховувати положення пункту 11 розділу X "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", вимоги статті 15 ЦПК, статті 12 ГПК та брати до уваги дату порушення господарським судом провадження у справі про банкрутство боржника, якщо таку ухвалу постановлено після 19 січня 2013 р.

Справи про банкрутство боржника, порушені господарськими судами до 19 січня 2013 року, не впливають на визначення юрисдикції справ про стягнення з боржника зарплати, і їх слід розглядати в порядку цивільного судочинства.

21 жовтня 2019 введено в дію Кодекс України з процедур банкрутства (далі – КзПБ), частинами другою та четвертою Прикінцевих та перехідних положень якого унормовано, що з дня введення його в дію Закон про банкрутство втрачає чинність і подальший розгляд справ про банкрутство (крім справ, які перебувають на стадії санації) здійснюється відповідно до положень цього Кодексу незалежно від дати відкриття провадження у справі про банкрутство. Перехід до наступної судової процедури та подальше провадження у таких справах здійснюється відповідно до цього Кодексу.

Однією із важливих новел КзПБ є те що, сформована останніми роками судова практика стосовно того, що за умови відкриття провадження у справі про банкрутство боржника вирішення усіх майнових спорів з вимогами до боржника здійснюється у межах справи про банкрутство без порушення нових справ задля судового контролю за діяльністю боржника, залучення всього майна боржника до ліквідаційної маси та проведення інших заходів, метою яких є повне або часткове задоволення вимог кредиторів та відновлення платоспроможності боржника, знайшла своє втілення на законодавчому рівні. Свідченням цього є норма статті 7 КзПБ.

Стаття 7 КзПБ

1. Спори, стороною в яких є боржник, розглядаються господарським судом за правилами, передбаченими Господарським процесуальним кодексом України, з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

2. Господарський суд, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство, в межах цієї справи вирішує всі майнові спори, стороною в яких є боржник; спори з позовними вимогами до боржника та щодо його майна; спори про визнання недійсними результатів аукціону; спори про визнання недійсними будь-яких правочинів, укладених боржником; спори про повернення (витребування) майна боржника або відшкодування його вартості відповідно; спори про стягнення заробітної плати; спори про поновлення на роботі посадових та службових осіб боржника; спори щодо інших вимог до боржника.

Склад учасників розгляду спору визначається відповідно до Господарського процесуального кодексу України.

Господарський суд розглядає спори, стороною в яких є боржник, за правилами, визначеними Господарським процесуальним кодексом України. За результатами розгляду спору суд ухвалює рішення.

У разі якщо відповідачем у такому спорі є суб'єкт владних повноважень, суд керується принципом офіційного з'ясування всіх обставин у справі та вживає визначених законом заходів, необхідних для з'ясування всіх обставин у справі, у тому числі щодо виявлення та витребування доказів, з власної ініціативи.

3. Матеріали справи, в якій стороною є боржник, щодо майнових спорів з вимогами до боржника та його майна, провадження в якій відкрито до відкриття провадження у справі про банкрутство, надсилаються до господарського суду, в провадженні якого перебуває справа про банкрутство, який розглядає спір по суті в межах цієї справи.

Аналіз статті 7 КзПБ дає підстави дійти висновку, що до юрисдикції господарського суду, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство, відтепер віднесені не тільки майнові, а й немайнові спори, що виникають як з приватних, так і з публічних правовідносин, у яких стороною є боржник.

Для розуміння того, які саме спори, стороною в яких є боржник, можуть вирішуватися у межах справи про банкрутство, варто взяти за основу перелік категорій справ, наведений у Загальному класифікаторі спеціалізацій суддів та категорій справ, затвердженому наказом ДСА України 21.12.2018 № 622.

Проте необхідно звернути увагу, що у постанові від 23.10.2019 у справі № 752/4361/15 про визнання недійсним договору Велика Палата Верховного Суду сформулировала висновок щодо застосування статті 7 КзПБ, зазначивши, що ЗАТ «Київгума», боржник у розумінні Закону про банкрутство, є позивачем за цим позовом, його вимоги не підлягають вартісній оцінці та є немайновими, а результати їх розгляду не вплинуть на обсяг ліквідаційної маси цього товариства, тому відсутні підстави стверджувати, що на позовні вимоги ЗАТ «Київгума» поширюються положення частини четвертої статті 10 Закону про банкрутство та пункту 7 частини першої статті 12 ГПК України у редакції, чинній

до 15 грудня 2017 року (частини другої статті 7 Кодексу України з процедури банкрутства та пункту 8 статті 20 ГПК України у чинній редакції відповідно) щодо належності спорів з майновими вимогами до боржника, у тому числі спорів про визнання недійсними будь-яких правочинів (договорів), укладених боржником, до юрисдикції господарських судів.

Ураховавши зазначене та зваживши на суб'єктний склад спору, Велика Палата Верховного Суду погодилась з висновком апеляційного суду, що спір за позовом ЗАТ «Київгума» до ТОВ «Укрінформсервіс», ОСОБА_1 , ОСОБА_2 про визнання недійсним договору підлягає розгляду за правилами цивільного судочинства.

Отже, з огляду на те, що метою внесення законодавчих змін щодо поглиблення принципу концентрації у межах справи про банкрутство всіх спорів, пов'язаних з боржником та його майном, є закріплення засад ефективного судового контролю за діяльністю такого боржника, поверненням його майна для відновлення платоспроможності або формування ліквідаційної маси, достатньої для задоволення кредиторських вимог, *до критеріїв визначення чи підлягає розгляду у межах справи про банкрутство спір, стороною в якій є боржник, можна віднести також такі умови: вирішення спору стосується питання щодо формування активів боржника (майно, майнові права); впливає на суб'єктний склад сторін та учасників у справі про банкрутство, їхні права, інтереси та (або) обов'язки.*

Можливо правильним бути зберегти сформований Великою Палатою Верховного Суду критерій визначення юрисдикції спору, стороною в якому є боржник, відносно якого відкрито провадження у справі про банкрутство, відповідно до якого предмет спору повинен мати вартісну оцінку. Виключенням є спори про поновлення на роботі посадових та службових осіб боржника.

2. Щодо практичного застосування частини третьої статті 7 КзПБ

Частина третя статті 7 КзПБ

3. Матеріали справи, в якій стороною є боржник, щодо майнових спорів з вимогами до боржника та його майна, провадження в якій відкрито до відкриття провадження у справі про банкрутство, надсилаються до господарського суду, в провадженні якого перебуває справа про банкрутство, який розглядає спір по суті в межах цієї справи.

Відповідно до пункту 16 розділу II Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України, затвердженої наказом ДСА України від 20 серпня 2019 № 814 із змінами і доповненнями, внесеними наказом від 24.12.2019 № 1196, у разі розгляду по суті в межах справ про банкрутство позовних заяв, заяв, такій справі присвоюється єдиний унікальний номер справи про банкрутство та в дужках зазначається єдиний унікальний номер справи. Справи, які передані для розгляду в межах справ про банкрутство з господарського суду або судів інших юрисдикцій, містять єдиний унікальний номер справи про банкрутство та в дужках - єдиний унікальний номер справи,

який був визначений раніше. Процесуальні документи в таких справах, які можуть бути оскаржені в апеляційному чи касаційному порядку, мають подвійний номер.

Згідно з абзацом 5 пункту 7 розділу VII Інструкції справи позовного провадження, заяви та матеріали, судові рішення, ухвалені за результатами їх розгляду по суті, які можуть бути оскаржені, та розглядаються у межах справи про банкрутство, формуються окремо за правилами цього розділу Інструкції.

Наразі виникає низка питань у практичному застосуванні частини третьої статті 7 КзПБ. Проблемою є те, що перехідні положення КзПБ не передбачають ані порядку, ані строків вчинення судом такої процесуальної дії. Не передбачено цих положень і в процесуальних законах, якими встановлено порядок здійснення цивільного та адміністративного судочинства.

Так, відповідно до пункту 1 частини першої статті 255, частини першої статті 256 Цивільного процесуального кодексу України суд своєю ухвалою закриває провадження у справі, якщо справа не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства і повідомляє заявника до юрисдикції якого суду віднесено розгляд такої справи.

Аналогічні процесуальні норми містить і Кодекс адміністративного судочинства України, а саме пункт 1 частини першої статті 238, частина перша статті 239.

Таким чином, процесуальні закони визначають яку саме процесуальну дію має вчинити суд вирішуючи питання про визначення юрисдикції справи, в якій стороною є боржник, щодо майнових спорів з вимогами до боржника та його майна, - закрити провадження у справі.

Так, у справі № 127/12474/16-ц Вінницький апеляційний суд прийняв постанову від 26.11.2019, якою рішення суду першої інстанції від 13.07.2016 скасував, провадження у справі за позовом ОСОБА_1 до ДАК «Укрресурси» про стягнення середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні, компенсації втраченої частини коштів та відшкодування моральної шкоди закрив. При цьому суд керувався статтею 7 КзПБ та виходив з того, що боржник визнаний банкрутом, справа про банкрутство ДАК «Укрресурси» перебуває в провадженні Господарського суду м. Києва, тому дану справу не можна розглядати в порядку цивільного судочинства.

В іншій справі № 22-ц/807/595/20 Запорізький апеляційний суд прийняв постанову від 09.01.2020, якою ухвалу суду першої інстанції від 12.11.2019 змінив, виключивши із її мотивувальної частини посилання на статтю 31 ЦПК України. Суд апеляційної інстанції погодився з висновком суду першої інстанції, що ця справа про поновлення на роботі та виплату середнього заробітку за час вимушеного прогулу не підсудна Ленінському районному суду м. Запоріжжя і у відповідності до частини третьої статті 7 КзПБ підлягає передачі на розгляд до Господарського суду Запорізької області, в провадженні якого перебуває справа про банкрутство ПАТ «Запоріжтрансформатор» для розгляду по суті в межах цієї справи

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 31 ГПК України суд передає справу на розгляд іншому суду, якщо справа належить до територіальної юрисдикції (підсудності) іншого суду.

Так, ухвалою Господарського суду Харківської області від 04.11.2019, залишеною без змін Східним апеляційним господарським судом, матеріали справи № 922/2454/19 за позовом АТ «НАК «Нафтогаз» м. Київ до ПАТ «Харківська ТЕЦ-5 про стягнення грошових кошів передано за підсудністю до господарського суду Харківської області для розгляду в межах провадження у справі № Б-23/75-05 про банкрутство ПАТ «Харківська ТЕЦ-5» на підставі пункту 1 частини першої статті 31 ГПК України.

15 січня 2020 року у цільній справі № 607/6254/15-ц щодо розгляду трудового спору Велика Палата Верховного Суду прийняла постанову, якою ухвалу Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 18 липня 2017 року та ухвалу Апеляційного суду Тернопільської області від 05 вересня 2017 року скасувала, матеріали справи № 607/6254/15-ц передала до Господарського суду міста Києва, на розгляді якого перебуває справа № 910/6968/16 про банкрутство ДП «Укрветсанзавод».

Своє рішення Велика Палата Верховного Суду обґрунтувала таким.

Згідно з частинами першою - третьою статті 3 ГПК України у редакції, чинній на час касаційного перегляду, судочинство в господарських судах здійснюється відповідно до Конституції України, цього Кодексу, Закону України «Про міжнародне приватне право», Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Судочинство у господарських судах здійснюється відповідно до закону, чинного на час вчинення окремої процесуальної дії, розгляду і вирішення справи.

Тобто законодавець указав, що у Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» містяться процесуальні норми, які передбачають особливості розгляду справ указаної категорії.

Закон № 2343-XII втратив чинність з 21 жовтня 2019 року, з набранням чинності Кодексу № 2597-VIII.

Відтак можна зробити висновок, що вказаний Кодекс № 2597-VIII передбачає також особливості розгляду справ про банкрутство, що і підтверджено у статті 7 цього Кодексу.

Оскільки суд має застосовувати відповідно до частини третьої статті 3 ГПК України норму, чинну на час вчинення окремої процесуальної дії, розгляду (перегляду) справи у тому числі й у суді касаційної інстанції, Велика Палата Верховного Суду застосовує норми Кодексу № 2597-VIII, які є чинними на час такого перегляду.

Зі змісту вказаних норм убачається, що законодавець захищає не лише права банкрута, а й права інших осіб, які мають вимоги до банкрута.

Захист таких осіб полягає у тому, що інші суди, незалежно від юрисдикції, які розглядали справи за позовами до відповідача, щодо якого відкрито провадження у справі про банкрутство після відкриття провадження в інших справах, не закривають таке

провадження, а передають справу до належного суду для розгляду по суті. При цьому таким належним судом є виключно суд господарської юрисдикції, який відкрив справу про банкрутство відповідача.

Таке урегулювання процедури розгляду спорів до відповідача, щодо якого відкрито провадження у справі про банкрутство, встановлює зрозумілу і справедливу процедуру **закінчення розгляду справи належним судом**, дотримання принципу визначення юрисдикції справи та підсудності спорів одному господарському суду, який акумулює усі вимоги до відповідача, щодо якого порушено процедуру банкрутства.

Таким чином, з огляду на положення законодавства України, чинного на момент розгляду справи Великою Палатою Верховного Суду, законодавець вкотре підкреслив, що розгляд всіх майнових спорів, стороною в яких є боржник у справі про банкрутство, повинен відбуватися саме і виключно господарським судом, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство, в межах цієї справи.

Велика Палата Верховного Суду погодилась з висновками судів, що спір не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства, а належить до господарської юрисдикції. Однак не погодилась з висновками про закриття провадження у справі, оскільки такі дії перешкоджають позивачу у доступі до правосуддя та унеможливають захист його прав у господарському процесі у повному обсязі з урахуванням визначених строків звернення, встановлених статтею 45 Кодексу № 2597-VIII, а до цього - статтею 23 Закону № 2343-XII. За встановлених обставин у цій справі суди повинні були передати справу до Господарського суду міста Києва, на розгляді якого перебуває справа № 910/6968/16 про банкрутство ДП «Укрветсанзавод».

До прийняття зазначеної постанови, з метою узгодження судової практики у застосуванні частини третьої статті 7 КзПБ пропонувалось обговорити такий варіант вирішення цієї проблеми.

Суд, в провадженні якого перебуває справа, в якій стороною є боржник, закриває провадження у цивільній/адміністративній справі з підстав, передбачених ЦПК України/КАСУ, та відповідно до частини третьої статті 7 КзПБ направляє її матеріали до господарського суду, в провадженні якого перебуває справа про банкрутство, для розгляду по суті в межах справи про банкрутство. Отримавши ці матеріали, господарський суд перевіряє наявність підстав для залишення позовної заяви без руху відповідно до вимог ГПК України. При цьому варто звернути увагу, що розмір судового збору має відповідати ставкам, встановленим частиною другою статті 4 Закону України «Про судовий збір» для подання позовних заяв, заяв до господарського суду.

Крім того, взявши за основу сформовану ще у 2013 році судову практику з розгляду трудових спорів, про яку зазначалось вище, пропонувалось при вирішенні питання про визначення юрисдикції справи, стороною в якій є боржник, брати до уваги дату введення в дію КзПБ (21.10.2019). Тобто справи про банкрутство, провадження в яких відкрито господарськими судами до 21.10.2019, не впливають на визначення юрисдикції справ,

стороною в яких є боржник, і їх слід розглядати в порядку цивільного, адміністративного судочинства.

Така позиція ґрунтується на тому, що розгляд цивільних та адміністративних справ може тривати роками, прикладом чого є зазначена вище справа № 607/6254/15-ц (позов подано до суду у квітні 2015 року), розгляд переданих іншими судами справ по суті господарський суд розпочинає повторно за правилами, передбаченими ГПК України. Проте, судовий розгляд справи має відповідати вимозі «розумного строку» в розумінні частини першої статті 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Не може бути скасовано правильне по суті судове рішення й відступлено від принципу правової визначеності тільки з підстав порушення правил юрисдикції та задля правового пуризму.

Відповідно до вимог статті 6 Конвенції справи про цивільні права та обов'язки осіб, а також справи про кримінальне обвинувачення мають бути розглянуті у суді впродовж розумного строку. Ця вимога спрямована на швидкий захист судом порушених прав особи, оскільки будь-яке зволікання може негативно відобразитися на правах, які підлягають захисту. А відсутність своєчасного судового захисту може призводити до ситуацій, коли наступні дії суду вже не матимуть значення для особи та її прав.

3. Щодо оскарження судових рішень, ухвалених в основній справі про банкрутство, та судових рішень, ухвалених у відокремленому позовному провадженні у межах справи про банкрутство

Відповідно до статей 7, 9 КзПБ у процедурі банкрутства ухвалюються такі види процесуальних актів: ухвали, рішення та постанови. Ухвали та постанови приймаються в процесі основного провадження справи про банкрутство, ухвали та рішення ухвалюються за результатами розгляду спорів за правилами позовного провадження, тобто у відокремленому від основної справи провадженні.

Аналіз статей 7, 9 КзПБ дає підстави дійти таких висновків.

Судові рішення, ухвалені судами першої та апеляційної інстанції в порядку статті 7 КзПБ за результатами розгляду спорів, стороною в яких є боржник, оскаржуються в касаційному порядку за правилами ГПК України без будь-яких особливостей, встановлених статтею 9 КзПБ.

Судові рішення, ухвалені судами першої та апеляційної інстанції в межах основного провадження у справі про банкрутство, оскаржуються в порядку, встановленому ГПК України з врахуванням особливостей статті 9 КзПБ. При цьому слід звернути увагу на те, що такі особливості стосуються оскарження в касаційному порядку виключно постанов апеляційного господарського суду, прийнятих за результатами перегляду судових рішень, зазначених у частині другій статті 9 КзПБ. Щодо оскарження ухвал апеляційного господарського суду, то вони можуть бути оскаржені в касаційному порядку з обмеженнями, встановленими лише ГПК України.

Так, у постанові від 19.12.2019 у справі № 5015/118/11 КГС ВС сформулював правову позицію, відповідно до якої при вирішенні питання про можливість відкриття провадження за касаційними скаргами на постанови апеляційних судів, прийняті після набрання чинності з 21.10.2019 Кодексом України з процедур банкрутства необхідно системно застосовувати приписи статей 7, 9 Кодексу України з процедур банкрутства, якими визначено, зокрема, порядок розгляду спорів про визнання недійсними угод, стороною яких є боржник, а також порядок оскарження судових рішень у процедурі банкрутства.

За змістом частини 2 статті 7 Кодексу України з процедур банкрутства вбачається, що господарський суд, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство, в межах цієї справи вирішує всі майнові спори, стороною яких є боржник; ... спори про визнання недійсними результатів аукціону... . Господарський суд розглядає спори, стороною яких є боржник, за правилами, визначеними Господарським процесуальним кодексом України. За результатами розгляду спору суд ухвалює рішення.

Отже, згідно Кодексу результат розгляду спору про визнання недійсним аукціону з продажу майна боржника, є за своєю правовою природою судовим рішенням, незалежно від того, що воно було оформлено як ухвала місцевого суду, згідно з положеннями чинного на момент розгляду в місцевому суді Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", яке може бути предметом касаційного перегляду разом із постановою апеляційного суду, відповідно до пункту 1 частини 1 статті 287 ГПК України.

Відсутність рішення суду першої інстанції, прийнятого за результатами розгляду спору щодо дійсності результатів аукціону в межах справи про банкрутство, в переліку судових рішень, які можуть переглядатися касаційним судом разом із постановою апеляційного господарського суду, прийнятою за результатами перегляду таких судових рішень (частина 3 статті 9 Кодексу України з процедур банкрутства), не виключає можливості касаційного перегляду постанови апеляційного суду та рішення місцевого суду про розгляд спору про визнання недійсними результатів аукціону у справі про банкрутство, оскільки право на касаційне оскарження таких судових рішень передбачено процесуальним законом (пункт 1 частини 1 статті 287 ГПК України).

4. Щодо ставок судового збору за подання заяв, позовних заяв у справі про банкрутство

Ставки судового збору за подання заяв в основній справі про банкрутство, передбачені пунктами 8-10 Закону України «Про судовий збір».

Водночас, розмір судового збору за подання позовних заяв, заяв у спорах, про які йдеться у частині другій статті 7 КзПБ, тобто поданих у відокремленому позовному провадженні у межах справи про банкрутство, слід визначати з урахуванням розміру ставок, встановлених підпунктами 1-2 частини другої статті 4 Закону України «Про

судовий збір» за подання до господарського суду позовних заяв майнового або немайнового характеру.

Що ж до судового збору, сплаченого за подані позовні заяви, матеріали яких надійшли до господарського суду, в провадженні якого перебуває справа про банкрутство, від судів інших юрисдикцій відповідно до частини третьої статті 7 КзПБ, то він має відповідати ставкам, встановленим для подання до господарського суду позовної заяви майнового чи немайнового характеру на дату звернення до суду. Тому, встановивши, що сплачений позивачем судовий збір не відповідає розміру, встановленому підпунктами 1-2 частини другої статті 2 Закону України «Про судовий збір», господарський суд або залишає позовну заяву без руху, або стягує з позивача належну суму судового збору за результатами вирішення спору.

Слід звернути увагу на те, що Законом України «Про судовий збір» не передбачено ставок судового збору для подання заява фізичної особи, у тому числі фізичної особи – підприємця про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність.

Відповідно до підпункту 4 пункту 2 частини другої статті 4 Закону України «Про судовий збір» ставка судового збору за подання апеляційної скарги на рішення суду складає 150 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги.

Отже, розраховуючи розмір судового збору за подання апеляційної скарги, «ставку, що підлягала сплаті при поданні заяви,» слід визначати з урахуванням розміру ставок, встановлених статтею 4 Закону України «Про судовий збір» на момент звернення з відповідною заявою, позовною заявою. Об'єктом, з якого розраховується розмір ставки судового збору за подання апеляційної скарги, є відповідна заява, позовна заява, а базою для такого розрахунку – ставка судового збору, що підлягала сплаті при поданні відповідної заяви, позовної заяви.

5. Щодо наявності спору про право, який підлягає вирішенню у порядку позовного провадження, як підстави для відмови у відкритті провадження у справі про банкрутство

Відповідно до частин другої та третьої статті 8 КзПБ право на звернення до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство мають боржник, кредитор. Провадження у справі про банкрутство відкривається господарським судом за заявою боржника також у разі загрози його неплатоспроможності.

Згідно з частиною шостою статті 39 КзПБ господарський суд відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо вимоги кредитора свідчать про наявність спору про право, який підлягає вирішенню в порядку позовного провадження.

Системний аналіз статей 1, 8, 34, 39 Кодексу дає підстави дійти висновку про те, що правовими підставами для відкриття провадження у справі про банкрутство є: наявність грошового зобов'язання боржника перед кредитором, строк виконання якого вплив на дату звернення кредитора до суду; відсутність між кредитором та боржником спору про

право стосовно заявлених вимог; до підготовчого засідання суду вимоги кредитора (кредиторів) боржником у повному обсязі не задоволені.

Отже, встановлення судом у підготовчому засіданні наявності спору про право, характерного для справ позовного провадження, є однією із перешкод для відкриття провадження у справі про банкрутство. Водночас слід зазначити, що відсутність будь-яких заперечень боржника з приводу заявленої вимоги кредитора може свідчити про її визнання, а відтак і про відсутність між сторонами спору про право.

Європейський суд з прав людини зазначає, що відповідно до духу Конвенції поняття «спору про право» має розглядатися не суто технічно, йому слід надавати сутнісного, а не формального значення.

Тому, вирішуючи питання чи свідчить вимога кредитора (кредиторів) про наявність спору про право, слід враховувати наступне.

Спір про право виникає з матеріальних правовідносин і характеризується наявністю розбіжностей (суперечностей) між суб'єктами правовідносин з приводу їх прав та обов'язків та неможливістю їх здійснення без усунення перешкод в судовому порядку. Спір про право може мати місце також у випадку, коли на шляху здійснення особою права виникають перешкоди, які можуть бути усунуті за допомогою суду.

Таким чином спір про право пов'язаний виключно з порушенням, оспоренням або невизнанням, а також не доведенням суб'єктивного права, при якому існують конкретні особи, які перешкоджають в реалізації права. Здійснюючи розгляд спорів про право, суд встановлює наявність чи відсутність певних обставин (юридичних фактів). За відсутності цих елементів не може бути й спору про право.

Отже, якщо у підготовчому засіданні буде з'ясовано, що між ініціюючим кредитором та боржником існують суперечки з приводу їх прав та обов'язків, що вочевидь ставить під сумнів вимогу кредитора, і їх вирішення можливе виключно шляхом встановлення об'єктивної істини, що, у свою чергу, покладає на суд обов'язок вжити всіх визначених законом заходів до всебічного, повного та об'єктивного з'ясування дійсних прав і обов'язків сторін, у тому числі із застосуванням інституту доказів і доказування, що притаманно саме для справ позовного провадження, господарський суд відмовляє у відкритті провадження у справі про банкрутство.

При цьому законодавство не містить переліку будь-яких критеріїв для висновку про існування спору про право, тому в кожному конкретному випадку в залежності від змісту правовідносин суд повинен оцінити форму вираження відповідної незгоди учасників провадження на предмет існування спору.

Про існування спору про право може свідчити, наприклад, заперечення боржника щодо дійсності правочину (договору), який є підставою виникнення грошового зобов'язання, або обґрунтоване ствердження про його нікчемність в силу закону, у тому числі заперечення боржника проти правочину, за умовами якого до заявника - кредитора перейшло право вимоги (зокрема, договору про відступлення права вимоги) тощо. Проте, якщо нікчемний правочин є недійсним у силу закону і визнання його таким судом не

вимагається, то спростування презумпції правомірності оспорюваного правочину є предметом дослідження виключно у справі позовного провадження.

Також спір про право наявний у разі, коли боржник не погоджується із методикою (формулою) розрахунку заявленого боргу або взагалі висловлює незгоду з існуванням у нього заборгованості перед кредитором, стверджуючи про припинення зобов'язання зарахуванням тощо; заявляє про сплив позовної давності; заперечує настання строку виконання грошового зобов'язання з мотивів правомірності зупинення ним виконання свого обов'язку (частина третя статті 538 ЦК України) або з мотивів прострочення кредитора (стаття 613 ЦК України), доводить про припинення поруки, таке ін.

Встановлення наявності або відсутності наведених обставин переходить в площину доказування, що вочевидь свідчить про наявність спору про право, який підлягає вирішенню у порядку позовного провадження.

Крім того, якщо в суді вже існує спір про право щодо розміру заборгованості за правочином, на якому ґрунтуються вимоги заявника – кредитора, то це є безумовною підставою для відмови у відкритті провадження у справі про банкрутство.

Близькими за правовим регулюванням є справи про визнання нотаріального напису таким, що не підлягає виконанню та справи окремого провадження. З цього приводу варто навести декілька правових позицій Верховного Суду та інших судів в таких категоріях справ.

Постанова ВСУ від 05.07.2017 у справі № 6-887цс17

Тому суд при вирішенні спору про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, не повинен обмежуватися лише перевіркою додержання нотаріусом формальних процедур і факту подання стягувачем документів на підтвердження безспірної заборгованості боржника згідно з Переліком документів. Для правильного застосування положень статей 87, 88 Закону України «Про нотаріат» у такому спорі суд повинен перевірити доводи боржника в повному обсязі й установити та зазначити в рішенні чи справді на момент вчинення нотаріусом виконавчого напису боржник мав безспірну заборгованість перед стягувачем, тобто чи існувала заборгованість взагалі, чи була заборгованість саме такого розміру, як зазначено у виконавчому написі, та чи не було невирішених по суті спорів щодо заборгованості або її розміру станом на час вчинення нотаріусом виконавчого напису.

Зокрема, спростує безспірність заборгованості боржника той факт, що на час вчинення нотаріусом виконавчого напису в суді розглядається по суті спір щодо розміру цієї заборгованості.

Проте не свідчить про наявність спору щодо заборгованості лише та обставина, що у виконавчому написі зазначена більша сума заборгованості, ніж у повідомленні, надісланому стягувачем боржнику в процедурі звернення до нотаріуса за вчиненням виконавчого напису.

Разом із тим, законодавством не визначений виключний перелік обставин, які свідчать про наявність спору щодо заборгованості. Ці обставини встановлюються судом відповідно до загальних правил цивільного процесу за наслідками перевірки доводів боржника та оцінки наданих ним доказів.

Постанова Великої Палати ВС від 16.05.2018 у справі № 320/8269/15-ц

У постанові Верховного Суду України від 05 липня 2017 року у справі № 6-887цс17 міститься правовий висновок про те, що суд при вирішенні спору про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, не повинен обмежуватися лише перевіркою додержання нотаріусом формальних процедур і факту подання стягувачем документів на підтвердження безспірної заборгованості боржника згідно з Переліком № 1172. Для правильного застосування положень статей 87, 88 Закону України "Про нотаріат" у такому спорі суд повинен перевірити доводи боржника в повному обсязі й установити та зазначити в рішенні, чи справді на момент вчинення нотаріусом виконавчого напису боржник мав безспірну заборгованість перед стягувачем, тобто чи існувала заборгованість узагалі, чи була заборгованість саме такого розміру, як зазначено у виконавчому написі, та чи не було невирішених по суті спорів щодо заборгованості або її розміру станом на час вчинення нотаріусом виконавчого напису. У цій постанові також зазначено, що законодавством не визначений виключний перелік обставин, які свідчать про наявність спору щодо заборгованості. Ці обставини встановлює суд відповідно до загальних правил цивільного процесу за наслідками перевірки доводів боржника та оцінки наданих ним доказів.

Велика Палата Верховного Суду наголошує на тому, що сам по собі факт подання стягувачем відповідних документів нотаріусу не свідчить про відсутність спору стосовно заборгованості як такого (постанова Верховного Суду України від 05 липня 2017 року у справі № 6-887цс17). При цьому лише та обставина, що у виконавчому написі зазначено більшу суму заборгованості за кредитом, ніж у повідомленні, не свідчить про наявність спору про розмір заборгованості (постанова Верховного Суду України від 20 травня 2015 року у справі № 6-158цс15). Під час розгляду справ такої категорії суд перевіряє право стягувача на вчинення вказаної дії, повноваження щодо вчинення нотаріальних дій нотаріуса та встановлює той факт, чи дійсно розмір заборгованості, що підлягає стягненню, у тому числі розмір процентів, неустойки (штрафу, пені), якщо такі належать до стягнення, відповідає сумі, вказаній у виконавчому документі, та залежно від встановленого ухвалює рішення про відмову чи задоволення позову.

Постанова КЦС ВС від 10.10.2018 у справі № 405/1015/17

Безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника - це обов'язкова умова вчинення нотаріусом виконавчого напису (стаття 88 Закону України "Про нотаріат"). Однак характер правового регулювання цього питання дає підстави для висновку про те, що безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника для нотаріуса

підтверджується формальними ознаками - наданими стягувачем документами згідно з Переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів.

Захист прав боржника у процесі вчинення нотаріусом виконавчого напису відбувається у спосіб, передбачений підпунктом 2.3 пункту 2 Глави 16 розділу II Порядку, - шляхом надіслання іпотекодержателем повідомлень - письмової вимоги про усунення порушень іпотекодавцю та боржнику, якщо він є відмінним від іпотекодавця. Натомість нотаріус вирішує питання про вчинення виконавчого напису на підставі документів, наданих лише однією стороною, стягувачем, і не зобов'язаний запитувати та одержувати пояснення боржника з приводу заборгованості для підтвердження чи спростування її безспірності.

Таким чином, вчинення нотаріусом виконавчого напису відбувається за фактом подання стягувачем документів, які згідно з відповідним Переліком є підтвердженням безспірності заборгованості або іншої відповідальності боржника перед стягувачем. Однак сам по собі цей факт (подання стягувачем відповідних документів нотаріусу) не свідчить про відсутність спору стосовно заборгованості як такого.

З урахуванням приписів статей 15, 16, 18 ЦК України, статей 50, 87, 88 Закону України "Про нотаріат" захист цивільних прав шляхом вчинення нотаріусом виконавчого напису полягає в тому, що нотаріус підтверджує наявне у стягувача право на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна. Це право існує, поки суд не встановить зворотного. Тобто боржник, який так само має право на захист свого цивільного права, в судовому порядку може оспорювати вчинений нотаріусом виконавчий напис: як з підстав порушення нотаріусом процедури його вчинення, так і з підстав неправомірності вимог стягувача (повністю чи в частині розміру заборгованості або спливу строків давності за вимогами у повному обсязі чи в їх частині), з якими той звернувся до нотаріуса для вчинення виконавчого напису.

Суд при вирішенні спору про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, не повинен обмежуватися лише перевіркою додержання нотаріусом формальних процедур і факту подання стягувачем документів на підтвердження безспірної заборгованості боржника згідно з Переліком документів. Для правильного застосування положень статей 87, 88 Закону України "Про нотаріат" у такому спорі суд повинен перевірити доводи боржника у повному обсязі й установити та зазначити в рішенні, чи справді на момент вчинення нотаріусом виконавчого напису боржник мав безспірну заборгованість перед стягувачем, тобто чи існувала заборгованість взагалі, чи була заборгованість саме такого розміру, як зазначено у виконавчому написі, та чи не було невирішених по суті спорів щодо заборгованості або її розміру станом на час вчинення нотаріусом виконавчого напису.

Апеляційним судом встановлено, що в розрахунок заборгованості за Кредитним договором, на підставі якого був вчинений оспорюваний виконавчий напис, було

включено сплачені частково боржником грошові кошти, тому така заборгованість не може вважатися безспірною.

З огляду на викладене суд апеляційної інстанції дійшов обґрунтованого висновку про те, що існування спору щодо розміру заборгованості за кредитним договором на момент вчинення виконавчого напису є тією обставиною, яка виключає безспірність боргу та можливість його стягнення з боржника за виконавчим написом нотаріуса.

Постанова КГС ВС від 29.01.2019 у справі № 910/13233/17

Безспірною заборгованістю є заборгованість боржника, з якою останній погоджується, що, відповідно, виключає можливість спору зі сторони боржника щодо її розміру, строку, за який вона нарахована, тощо, а відтак і документи, які підтверджують її безспірність, і на підставі яких нотаріусами здійснюються виконавчі написи, мають бути однозначними, беззаперечними, та такими, що містять вираз волі стосовно наявності певної заборгованості не лише кредитора, а й самого боржника, або ж безумовно підтверджують наявність у боржника перед кредитором заборгованості саме в такому розмірі.

Постанова КЦС ВС від 10.04.2019 у справі № 201/11696/16-ц

Підставами оскарження виконавчих написів може бути як порушення нотаріусом процедури вчинення напису (наприклад, неповідомлення боржника про вимогу кредитора), так і необґрунтованість вимог до боржника.

Суд при вирішенні спору про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, не повинен обмежуватися лише перевіркою додержання нотаріусом формальних процедур і факту подання стягувачем документів на підтвердження безспірної заборгованості боржника згідно з Переліком документів.

Для правильного застосування положень статей 87, 88 Закону України "Про нотаріат" у такому спорі суд повинен перевірити доводи боржника в повному обсязі й установити та зазначити в рішенні, чи справді на момент вчинення нотаріусом виконавчого напису боржник мав безспірну заборгованість перед стягувачем, тобто чи існувала заборгованість взагалі, чи була заборгованість саме такого розміру, як зазначено у виконавчому написі, та чи не було невіршених по суті спорів щодо заборгованості або її розміру станом на час вчинення нотаріусом виконавчого напису.

Разом із тим, законодавством не визначений виключний перелік обставин, які свідчать про наявність спору щодо заборгованості. Ці обставини встановлюються судом відповідно до загальних правил цивільного процесу за наслідками перевірки доводів боржника та оцінки наданих ним доказів.

Такий правовий висновок викладений у постанові Верховного Суду України від 05 липня 2017 року № 6-887цс17.

Постанова КГС ВС від 23.09.2019 у справі № 903/578/18

Так, безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника - це обов'язкова умова вчинення нотаріусом виконавчого напису. Однак безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника для нотаріуса підтверджується формальними ознаками - наданими стягувачем документами згідно з Переліком. Захист цивільних прав шляхом вчинення нотаріусом виконавчого напису полягає в тому, що нотаріус підтверджує наявне у стягувача право на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна. Це право існує, поки суд не встановить зворотного.

Безспірність заборгованості, стосовно якої вчинено виконавчий напис, може бути спростована за наявності підтвердженої належними доказами обставини, що на час вчинення спірного виконавчого напису в суді вже існував спір щодо заборгованості за відповідним кредитним договором.

Разом із тим слід враховувати, що законодавством не визначений вичерпний перелік обставин, які свідчать про наявність спору щодо заборгованості. Ці обставини встановлюються судом відповідно до загальних правил господарського процесу за наслідками перевірки доводів боржника (позивача) і оцінки наданих ним доказів (аналогічна правова позиція викладена у постанові ВС від 21.03.2018 у справі № 910/5413/17).

Постанова КЦС ВС від 19.12.2019 у справі № 369/16532/18

Якщо під час розгляду справи у порядку окремого провадження з'ясується, що має місце спір про право, суд залишає заяву без розгляду та роз'яснює заявникові, що він має право звернутися до суду з позовом на загальних підставах.

Таким чином, визначальною обставиною під час розгляду заяви про встановлення певних фактів у порядку окремого провадження є те, що встановлення такого факту не пов'язане з наступним вирішенням спору про право цивільне.

Під спором про право необхідно розуміти певний стан суб'єктивного права; спір є суть суперечності, конфлікт, протиборство сторін, спір поділяється на матеріальний і процесуальний. Таким чином, виключається під час розгляду справ у порядку окремого провадження існування спору про право, який пов'язаний з порушенням, оспорюванням або невизнанням, а також недоведенням наявності суб'єктивного права за умов, що є певні особи, які перешкоджають у реалізації такого права.

Постанова Сумського апеляційного суду від 09.01.2020 у справі № 577/4456/19

Спір про право - це формально визнана суперечність між суб'єктами цивільного права, що виникла за фактом порушення або оспорювання суб'єктивних прав однією стороною цивільних правовідносин іншою і яка потребує врегулювання самими сторонами або вирішення судом.

Отже, юридичний факт - це обставина (подія або дія), яка є умовою застосування юридичної норми. Виникнення, зміна або припинення особистих чи майнових прав

залежить від певних зазначених у законі фактів. В окремому провадженні встановлення юридичних фактів є кінцевою метою судового розгляду, оскільки відповідні правові наслідки виникають автоматично за межами судового процесу.

Для визначення юридичного характеру факту потрібно з'ясувати мету, для якої необхідне його встановлення. Один і той самий факт для певних осіб і для певної мети може мати юридичне значення, а для інших осіб та для іншої мети - ні. Таким чином, визначальною обставиною при розгляді заяви про встановлення певних фактів в порядку окремого провадження є те, що встановлення такого факту не пов'язане з наступним вирішенням спору про право.

Постанова КЦС ВС від 27.12.2019 у справі № 176/1158/17 про залишення касаційної скарги ПАТ КБ "ПриватБанк" без задоволення, постанови Апеляційного суду Дніпропетровської області від 24.04.2018 та рішення Жовтководського міського суду Дніпропетровської області від 02.11.2017 (про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню) – без змін.

Позивач заперечував проти вчинення виконавчого напису, вважав помилковим висновок приватного нотаріуса про те, що мається безспірна заборгованість, яка виникла внаслідок невиконання умов кредитного договору, укладеного з ПАТ КБ "ПриватБанк", оскільки стверджував, що не укладав кредитний договір з ПАТ КБ "ПриватБанк", відповідно й не отримував кредитні кошти і не брав на себе зобов'язання щодо повернення кредиту і відсотків.

Постанова Київського апеляційного суду від 26.12.2019 у справі №757/4894/19-ц про скасування рішення Печерського районного суду міста Києва від 26.09.2019 та ухвалення нового рішення про задоволення позову про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню.

В якості підстави для обґрунтування своїх вимог позивач, зокрема, зазначив, що вказаний виконавчий напис є незаконним та таким, що не підлягає виконанню, так як вчинений нотаріусом на борговому документі - кредитному договорі, який нотаріально не посвідчений, що суперечить Переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року за №1172. Також посилався на те, що з наданих приватному нотаріусу документів для вчинення виконавчого напису вбачається, що відповідач не підтвердив свій статус кредитора і не мав права звертатися до нотаріуса за вчинення виконавчого напису.

Заочне рішення Франківського районного суду м. Львова від 07.09.2018 у справі № 465/1731/18 про задоволення позову про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню.

Позивач посилався на те, що виконавчий напис не міг бути вчинений, оскільки у місцевому суді триває розгляд спору за позовною заявою кредитора про стягнення заборгованості за спірним кредитним договором з боржника, а відтак відносно наявності заборгованості є спір. Крім того, позивач стверджував, що виконавчий напис вчинено поза межами трирічного строку з моменту виникнення у банку права вимоги на повернення заборгованості.

Постанова Закарпатського апеляційного суду від 17.12.2019 у справі № 303/8269/18 про відмову у задоволенні апеляційної скарги та залишення рішення Мукачівського міськрайонного суду від 16.04.2019, яким визнано таким, що не підлягає виконанню виконавчий напис, без змін.

Позивач вважав, що виконавчий напис вчинено з порушенням норм матеріального права, оскільки зобов'язання за кредитним договором припинилися з 05.12.2011 у зв'язку з його розірванням за рішенням Мукачівського міськрайонного суду від 05.12.2011 у справі № 2-4211/11 (яке набрало законної сили 16.12.2011), яким також стягнуто солідарно з позивача та іншої особи на користь Банку заборгованість за кредитним договором від 07.07.2008 № 305/28-Т-08 у розмірі 59 010,34 грн.

Постанова Сумського апеляційного суду від 20.06.2019 у справі № 577/1060/19 про відмову у задоволенні апеляційної скарги та залишення рішення Конотопського міськрайонного суду Сумської області від 26.03.2019, яким визнано таким, що не підлягає виконанню виконавчий напис, без змін.

Позивач вважав виконавчий напис незаконним і таким, що не підлягає виконанню, оскільки протягом дії кредитного договору він не отримував жодної вимоги від кредитора про погашення кредитної заборгованості, як і не отримував вимог про дострокове повернення боргу. Крім того, позивач не погоджувався з сумою стягнення, оскільки поступово сплачував кошти за кредитом та відповідно борг зменшувався.

Постанова Вінницького апеляційного суду від 20.08.2019 у справі № 127/26712/18 про залишення без змін рішення Вінницького міського суду Вінницької області від 21.05.2019, яким визнано таким, що не підлягає виконанню виконавчий напис.

Позивач, зокрема, в обґрунтування своїх позовних вимог зазначив, що сума заборгованості не була безспірною, оскільки при вчиненні виконавчого напису нотаріус не отримував від сторін первинні документи щодо видачі кредиту та здійснення його часткового погашення, а спір між сторонами щодо стягнення заборгованості вже перебував на розгляді у третейському суді, крім того, виконавчий напис вчинено на договорі, який не посвідчено нотаріально, а також нотаріусом не витребувано оригіналу розрахункового документа про надання послуг поштового зв'язку та опису вкладення, що підтверджують надсилання боржнику письмової вимоги про усунення порушення

виконання зобов'язання, доказів направлення такої вимоги боржнику стягувачем не надано.

Постанова Черкаського апеляційного суду від 26.12.2019 у справі № 691/957/19 про залишення без змін ухвали Городищенського районного суду Черкаської області від 12.11.2019, якою заяву особи про встановлення факту, що має юридичне значення залишено без розгляду у зв'язку з тим, що в справі вбачається спір про право, тому вимоги заявника не підлягають до розгляду в порядку окремого провадження.

Як вбачається з матеріалів справи, судове засідання 12.11.2019 було проведено без участі заявника, але за участю заінтересованої особи, який пояснив суду, що заявник сплатив йому кошти в сумі 35 000 грн. за будинок, однак відмовляється сплачувати кошти за майно, яке залишилося в будинку, як відмовляється і повертати це майно, а тому він і не укладає договір купівлі-продажу будинку.

Підсумовуючи вищевикладене, видається за можливе зробити загальний висновок про те, що на дату проведення підготовчого засідання усі суперечності між кредитором та боржником з приводу їх прав та обов'язків мають бути ними усунені самостійно або вирішені в судовому порядку з ухваленням судового рішення. Вимоги ініціюючого кредитора до боржника мають бути безспірними, тобто ґрунтуватися на первинних документах, які беззаперечно підтверджували би дійсний розмір заборгованості, правомірність підстави її виникнення та доводили би прострочення виконання грошового зобов'язання боржника.